

Expeditionen: min kärlekshistoria – Bea Uusma

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik
- Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Läsa *Expeditionen: min Kärlekshistoria* – eleverna skriver läslogg, reflekterar och samtalar om bokens innehåll.

Läraren reflekterar

Jag delade upp boken i lässektioner där eleverna skrev läsloggar för att kunna reflektera tillsammans över innehållet. Eleverna kom snabbt in i bokens handling och ville veta vad som egentligen hände. Boken är väldigt annorlunda uppbyggd mot tidigare böcker de mött och det förklarade nog att en del inte gillade dagboksanteckningarna och tabellerna. Där behöver man som lärare förklara vad de är och dess funktion i boken och även ge stöd i att tolka handstilen. Många elever uppskattade att få läsa en för dem annorlunda bok. De fascinerades också av författarens driv och besatthet i att lösa gåtan och det gav dem nyfikenhet att vilja få reda på svaret.

Metod och frågor att skriva, tänka och samtala om

Det går att använda frågorna och aktiviteterna på olika sätt. Eleverna kan skriva i loggboken som stöd för minnet, som förberedelser inför boksamtal eller inför en kommande slutuppgift. Således kan läraren variera upplägget med läsa, tänka, skriva och samtala. Dessutom går det att planera för individuella, gruppbaseade och klassgemensamma aktiviteter. De sidhänvisningar som finns utgår ifrån pocketversionen från 2014. I övrigt är frågorna kopplade till bokens kapitel.

Instruktioner till eleverna – Att läsa och skriva läslogg

I läsloggen kommer du att få besvara ett antal frågor under läsningens gång. Frågorna får du besvara varje vecka på så det är viktigt att du har läst de sidor som gäller för respektive vecka. Läsningen är indelad i fyra delar enligt följande:

Vecka 1: kap 1-3

Vecka 2: kap 4-6

Vecka 3: kap 7-9

Vecka 4: kap 10-14

Inför läsningen: Innan du börjar läsa ska du reflektera över följande fråga. Skriv ditt svar i loggboken.

- Vad tror du att bilden med den streckade linjen och den svarta "fläcken" på första sidan (sidan med titel och författarens namn) föreställer?

När du har läst klart: När du läst klart boken kommer du bland annat att få reflektera över följande frågor:

- Vad tror du om dödsorsakerna? Vilka verkar troliga och mindre troliga? Varför tror du det?
- Vad tyckte du om boken? Förklara och motivera ditt svar. Hänvisa till bokens olika delar.

Frågor till läsloggen

Vecka 1: Kap 1-3

KAP 1 – MIN KÄRLEKSHISTORIA

1. Vad är det som gör att Bea Uusma lockas att åka till Vitön?
2. Vilken är gåtan som finns i historien om expeditionen?
3. Hur vet man att åtminstone en person fortfarande lever när Strindberg dör?
4. Vilka teorier har tidigare angetts som dödsorsak?
5. Tidigare författare citerar varandra. Varför kan det ur ett källkritiskt perspektiv bli fel?

KAP 2 – PÅ LAND

6. Vilka är de tre medlemmarna i expeditionen och vad vet vi om dem?
7. Vem är Anna Charlier och vad betyder hennes efternamn?
8. I sin dagbok skriver Strindberg om sin fästmö. Vad är det Strindberg menar att hon skulle bli stolt över i följande citat: "Men jag vet att hon älskar mig, detta gör mig stolt, och att hon skulle gripas mycket av min bortgång" (Uusma 2013;30)?
9. Meteorolog Nils Ekholm hoppade av expeditionen. Varför gör han det? Hur hade du själv resonerat om ballongens säkerhet?

KAP 3 – I LUFTEN

10. Många saker går fel vid avfärden. Nämn några saker som du minns.
11. I expeditionens dagboksanteckningar beskrivs inget annat än att Guiderepet förlorades (Uusma 2013;48). Trots det pyser det om ballongen och besättningen börjar kasta ut saker. Varför tror du att de inte skriver något om detta?
12. I Uusmas anteckningar från sin resa finns detaljer om klimatet. Varför tror du att det inte finns med i deras anteckningar?
13. Hur beskrivs växtligheten och klimatet på Spetsbergen (idag Svalbard)?

Vecka 2: kap 4-6

KAP 4 – PÅ ISEN

1. Hur länge är de i ballongen innan de landar på isen? Var är de då?

2. Vad menas med att de "befinner sig [...] i en vit mardröm"? (Uusma 213: 58).
3. I brevet på sidan 66 skriver Nils Strindberg om sin enda ängslan. Vad är det han är rädd för? Varför tror du inte han beskriver sin rädsla mer?
4. På sidan 68 skriver Bea Uusma "Oerhört noggrann forskning. På riktigt, och ändå på låtsas". Vad tror du hon menar med detta?
5. Varför har de inte kommit framåt trots sina tio timmars färd varje dag?
6. Vad är det för ljud som väcker dem den 2 oktober?

KAP 5 – BORTA

7. Varför tror du att det dröjde så länge innan de dödförklarades?

KAP 6 – FUNNA

8. Var, när och hur hittas expeditionen?
9. På sidan 91 skriver Bea Uusma att "När jag går igenom rapporterna från dem som först hittade lägret år 1930 ser jag att åsikterna om vad som hänt går helt isär". Vad menar hon? Kan du ge exempel på hur åsikterna går isär?

Vecka 3: kap 7-9

KAP. 7 – IN BAKOM ORDEN

1. Vilka är dina tankar om det här kapitlet?
2. Hur förstår vi att expeditionsmedlemmarna inte förstår hur farliga isbjörnar är för människor? Vad är det de gör?
3. Vad menar Uusma med kapitlets titel och vad har sorteringen för betydelse för gåtan?

KAP 8 – IN I KROPPARNA

4. Varför gör de obduktioner av kropparna 1930?
5. Var finner man Nils Strindbergs personliga tillhörigheter?

KAP 9 – SPÅR

6. Om vad berättar Maud Marcus?
7. Hur får Bea Uusma tag i ett av revbenen från expeditionen och vad visar det sig vara ifrån?
8. Vad spekulerar Bea Uusma kring om Nils

Strindbergs död?

Vecka 4: kap 10-13

KAP 10 – UTFLYKTER

1. Vad får Bea Uusma veta hos spågumman?

KAP 11 – SISTA DAGARNA

2. Beskriv kort vad vi får veta i det här kapitlet.
3. Vad tror du att Bea Uusma menar med "otillgänglighetens ö"?

KAP 12 – EN Ö AV IS

4. Hur tror Bea Uusma att det har gått till när expeditionsmedlemmarna dog?

KAP 13 – JAG KAN INTE FÖLJA DIG

5. Varför heter detta kapitel som det gör, tror du?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Epik, lyrik och dramatik. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Några skönlitterära betydelsefulla författare och deras verk samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Betygskriterier

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med mycket god säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om innehållet i olika texter. Eleven visar också **mycket goda** kunskaper om skönlitteratur och de sammanhang som olika verk har tillkommit i.